

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. március 8.
(OR. en)

6795/21

JAI 233
FREMP 38

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	A Tanács következtetései az Alapjogi Charta Európai Unión belüli alkalmazásának megerősítéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Alapjogi Charta Európai Unión belüli alkalmazásának megerősítéséről szóló, 2021. március 5-én írásbeli eljárás keretében jóváhagyott tanácsi következtetéseket¹.

¹ CM 2064/21.

A TANÁCS következtetései az Alapjogi Charta Európai Unión belüli alkalmazásának megerősítéséről

Preambulum

Az Európai Unió Tanácsa,

emlékeztetve az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkére, amely szerint az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul;

hangsúlyozva, hogy az Európai Unió 2000. december 7-én ünnepélyesen kihirdetett Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) mérföldkövet jelent az európai integrációban, és közös európai identitásunk szimbóluma;

kiemelve, hogy a Charta jogilag kötelező jellege – a szubszidiaritás elvének kellő figyelembevétele mellett – valamennyi uniós intézményt, szervet és hivatalt, valamint a tagállamokat annyiban, amennyiben az Unió jogát hajtják végre, arra kötelezi, hogy – a Charta 51. cikke (1) bekezdésének megfelelően – saját hatáskörükben és a Szerződésekben az Unióra ruházott hatáskörök korlátain belül tartsák tiszteletben a Chartában foglalt jogokat, tartsák be az abban foglalt elveket, valamint mozdítsák elő azok alkalmazását;

megjegyezve, hogy a Charta az egyik legkorszerűbb és legátfogóbb, jogilag kötelező érvényű alapjogi eszköz, és szerves részét képezi az Unió többretegű alapjogvédelmi rendszerének;

emlékeztetve arra, hogy az Uniónak az emberi jogok európai egyezményéhez (a továbbiakban: EJEE) való csatlakozása ki fogja egészíteni az alapvető jogok védelmének meglévő uniós struktúráját és következetesebb védelmet biztosít majd az alapvető jogok számára Európában, valamint **üdvözölve**, hogy az Unió és az Európa Tanács a közelmúltban újakezdte a tárgyalásokat e cél elérése érdekében;

hangsúlyozva, hogy az emberi jogok és az uniós jogok védelme nem vehető magától értetődőnek. Folyamatos feladatot és közös felelősséget jelent, amely közös erőfeszítést igényel valamennyi érintett szereplőtől, nevezetesen az uniós intézményektől, szervektől és hivataloktól, a nemzeti, regionális és helyi hatóságoktól, ideértve a bűnüldöző hatóságokat, a jogalkotókat, a bírákat és az ügyészeket, más jogi szakemberektől, egyetemektől és a jogi szakembereket képző iskoláktól, a nemzeti emberi jogi intézményektől (NHRI), az egyenlőséggel foglalkozó szervektől és a civil társadalmi szervezetektől;

kiemelve, hogy az alapvető jogok csak a jogállamiságon alapuló demokratikus társadalomban biztosíthatók, ahol az igazságszolgáltatás függetlensége alapvető tényező;

riasztónak találva a Covid19-világjárvány által okozott példátlan kihívásokat és a világjárvány súlyos hatását az alapvető jogok és szabadságok gyakorlásának olyan területeire, mint az egészségügy, a tartós ápolás-gondozás, az oktatás, a munka, a lakhatás, az élelmiszerekhez való hozzáférés, a kultúra, az igazságszolgáltatáshoz való jog, a támogatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés, a mozgás szabadsága, a gyülekezés szabadsága, az információszabadság, valamint a vallás vagy meggyőződés szabadsága;

aggodalommal szemlélve, hogy a világjárvány hatásai aránytalanul súlyosan sújtják a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyeket, valamint azt, hogy a világjárvány lehetséges hosszú távú hatásai és az egyéb, előre nem látható következmények kihatással lehetnek az emberi méltóságra, az egyenlőségre és az alapvető jogokra;

tudomásul véve azokat a kihívásokat, amelyek az elmúlt években az alapvető jogok, a demokrácia és a jogállamiság védelme terén merültek fel az Unióban és tagállamaiban, például az alábbiakkal kapcsolatban: a menedékkérők és migránsok fogadása és integrációja, a digitális átállás és a mesterséges intelligencia fokozott használata, illetve az azzal való lehetséges visszaélés², a dezinformáció és a gyűlöletbeszéd – mind online, mind offline – terjedése, a személyes adatok és a magánélet védelme, a civil társadalom szűkülő mozgástere, a választások integritását és a demokratikus folyamatokat fenyegető külső veszélyek, az éghajlatváltozás és a kiszolgáltatott helyzetű nagykorú személyek határokon átnyúló védelme;

aggodalommal állapítva meg, hogy továbbra is súlyos problémák és akadályok nehezítik, hogy minden ember maradéktalanul gyakorolhassa alapvető jogait; ilyen probléma és akadály például a szegénység, a hajléktalanság és a bizonytalanság, a megkülönböztetés valamennyi formája, a nemek közötti egyenlőtlenség, a kapcsolati erőszak és a nőkkel, gyermekekkel, LMBTI személyekkel, kisebbségekhez tartozó személyekkel, időskorúakkal és a fogyatékossgal élő személyekkel szembeni erőszak, valamint az emberkereskedelem;

² Lásd az elnökség „Az Alapjogi Chartáról a mesterséges intelligencia és a digitális átalakulás összefüggésében” című következtéseit (11481/20 – 2020. október 21.).

méltányolva, hogy az alapvető jogok védelme az Európai Unióban folyamatosan javul, különösen az egyes konkrét jogok védelmének megerősítését és előmozdítását célzó jogszabályok, az alapvető jogok védelmének fokozása érdekében kidolgozott stratégiák és cselekvési tervek, valamint az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) ítélkezési gyakorlata révén;

örömmel véve tudomásul az Európai Unió Alapjogi Chartájának hatékony végrehajtására irányuló 2010-es stratégia³ keretében a Bizottság által végzett értékes munkát;

üdvözölve a Tanács éves következtetéseit és a Bizottság éves jelentéseit a Charta alkalmazásáról, valamint az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (a továbbiakban: Alapjogi Ügynökség) az alapvető jogokról szóló éves jelentéseit;

felismerve, hogy további erőfeszítésekre van szükség annak biztosításához, hogy a Chartában rejlő lehetőségeket maradéktalanul ki lehessen aknázni annak érdekében, hogy a Charta ténylegesen érvényesüljön az emberek életében, és így elő lehessen mozdítani az alapvető jogok erős kultúráját az Unióban;⁴

emlékeztetve „A Tanács következtetései az Alapjogi Chartáról: hol tartunk tíz év elteltével és merre tovább?” című, 2019. évi tanácsi következtetésekre (a továbbiakban: a Tanács 2019. évi következtetései)⁵,

Az Európai Unió Tanácsa **megerősíti** azon vállalását, hogy a Chartát mindenki számára valóra váltja, és az alábbi következtetéseket **fogadja el**:

1. A Tanács **üdvözli** „Az Alapjogi Charta EU-n belüli alkalmazásának megerősítésére irányuló stratégiát”⁶ (a továbbiakban: a Chartára vonatkozó stratégia), valamint azt, hogy a stratégia fokozott hangsúlyt fektet a tagállamok felelősségére.
2. A Tanács **kiemeli** a Chartára vonatkozó stratégia és az Unió alapját képező alapvető értékek előmozdítását és védelmét célzó egyéb szakpolitikákkal és eszközökkel – például az éves jogállamisági ciklussal, az európai demokráciáról szóló új cselekvési tervvel és az uniós polgárságról szóló 2020. évi jelentéssel – fennálló szinergiákat és kiegészítő jellegét.

³ Az Európai Bizottság 2010. október 19-i közleménye, COM(2010) 0573.

⁴ Az Alapjogi Ügynökség 2019. évi alapjogi jelentése, a Bizottság éves jelentései és az arról készült Eurobarométer felmérés alapján, hogy mekkora a Charta közismertsége a polgárok körében.

⁵ 2019. október 7-én fogadták el, 13217/19.

⁶ Az Európai Bizottság 2020. december 2-i közleménye, COM(2020) 711 final.

Megelőzés és előmozdítás

Képzés

3. Az alapvető jogok megsértésének megelőzéséhez megfelelő képzést kell biztosítani a Charta végrehajtási láncában részt vevő valamennyi szereplő, köztük a nemzeti emberi jogi intézmények, az egyenlőséggel foglalkozó szervek és a civil társadalmi szervezetek számára. A kapacitásépítés során lehetőség szerint figyelembe kell venni az e szereplők, mindenekelőtt az igazságszolgáltatás által végzett munka sajátosságait. E tekintetben a Tanács **felszólítja** a tagállamokat, hogy erősítsék meg a Chartával kapcsolatos, nemzeti szintű képzési tevékenységeket, különösen a különböző szereplők igényeihez igazított célzott eszközök és képzések kidolgozása révén, a lehető legjobban kiaknázva a rendelkezésre álló uniós finanszírozást és az Alapjogi Ügynökség által nyújtott támogatást. A Tanács **hangsúlyozza** az egyetemek és a jogi szakemberek képzését biztosító iskolák fontos szerepét a Chartával kapcsolatos ismeretek tudományos kutatási és képzési tevékenységek révén történő előmozdításában, többek között az uniós intézményekkel, a nemzeti hatóságokkal és a civil társadalmi szervezetekkel való együttműködés keretében is.

4. A Tanács **felkéri** a Bizottságot, hogy továbbra is nyújtson támogatást a tagállamok és valamennyi nemzeti, regionális és helyi szintű szereplő, valamint más uniós intézmények, szervek és hivatalok számára a Charta alkalmazásához, illetve ahhoz, hogy Unió-szerte előmozdítsák az alapvető jogok tiszteletben tartása kultúrájának kialakítását.

A Tanács **üdvözli** az Alapjogi Ügynökség hozzájárulását a Chartával kapcsolatos kapacitásépítéshez és a célzott eszközök kidolgozásához. A Tanács arra **ösztönzi** az Alapjogi Ügynökséget, hogy tartsa naprakészen ezeket az eszközöket, és biztosítsa, hogy azok az Unió valamennyi nyelvén elérhetők, könnyen hozzáférhetők és felhasználóbarátak legyenek.

Tájékoztatás

5. A Tanács **hangsúlyozza** annak fontosságát, hogy a nyilvánosság számára hozzáférhető információkkal szolgáljanak a Chartában foglalt jogokról, ezzel is elősegítve azt, hogy a polgárok jobban megismerjék és magukénak érezzék a Chartát. Ezzel összefüggésben **üdvözli** a Bizottság és az Alapjogi Ügynökség által már elkészített anyagokat, és **ösztönzi** a tagállamokat, hogy jobban használják fel és terjesszék ezeket. A Tanács **javasolja**, hogy a tagállamok törekedjenek innovatív és kiegészítő tájékoztatási megoldásokra, kiemelt figyelmet fordítva egyes olyan csoportokra, amelyek esetleg a Chartához való hozzáférés javítását igénylik, például az idősekre, a fogyatékkal élőkre és a gyermekekre, továbbá vegyék fontolóra, hogy az érintett intézményi honlapokon kifejezetten a Chartával foglalkozó oldalakat hozzanak létre.

6. A Tanács **kiemeli**, hogy a polgároknak tudniuk kell, hogy kihez és hová forduljanak, ha valamelyik tagállamban megsértik a jogukat. A Tanács **emlékeztet** az európai igazságügyi portálon⁷ található, hasznos interaktív alapjogi eszközre, és **felkéri** az összes tagállamot, hogy járuljon hozzá, tartsa naprakészen és mozdítsa elő.

7. A Tanács **várakozással tekint** a Bizottság által tervezett tájékoztató kampány elé, és **felkéri** a Bizottságot, hogy ennek érdekében működjön együtt a tagállamokkal, a jogvédőkkel – például a nemzeti emberi jogi intézményekkel és az egyenlőséggel foglalkozó szervezetekkel –, valamint a civil társadalmi szervezetekkel.

A Charta alkalmazása

Az Alapjogi Ügynökség szakértelme és adatai

8. A Tanács **újólal megerősíti**, hogy az alapvető jogokra esetlegesen jelentős hatást gyakorló tevékenységei keretében kész a lehető legjobban felhasználni az Alapjogi Ügynökség szakértelmét és adatait, és **erre kéri** a többi uniós intézményt és a tagállamokat is. A Tanács **várakozással tekint** az Alapjogi Ügynökség létrehozásáról szóló rendelet javasolt módosításáról – ezen belül az Ügynökség tevékenységi köréről és munkamódszereiről – szóló tárgyalások folytatása elé.

A jogalkotó szerepe

9. Az uniós vívmányok folyamatosan változnak, az alapvető jogokra esetlegesen jelentős hatást gyakorló területeken is. A Tanács **hangsúlyozza**, hogy a Bizottság és az uniós társjogalkotók kötelesek gondoskodni arról, hogy minden jogalkotási javaslat és eszköz megfeleljen a Chartának.

A Tanács **ismételten kijelenti**, hogy az alapvető jogoknak való megfelelés vizsgálatához szükséges módszertani lépésekről szóló iránymutatások⁸ (a továbbiakban: az iránymutatások) hasznos eszköznek bizonyulnak annak felméréséhez és biztosításához, hogy a jogalkotási javaslatok összeegyeztethetők az alapvető jogokkal.

A Tanács **megújítja** a 2019-es tanácsi következtetésekben tett vállalását, mely szerint új lehetőségeket fog feltárni az iránymutatások még hatékonyabb alkalmazására. Ezenkívül **emlékezteti** a Főtitkárságot, hogy az iránymutatásokat meg kell osztani az érintett előkészítő szervek szakértőivel is, nevezetesen a delegációknak szóló portálon keresztül.

⁷ https://beta.e-justice.europa.eu/459/HU/fundamental_rights_interactive_tool.

⁸ 5377/15, 2015. január 20.

A Tanács minden előkészítő szervének az iránymutatások fényében kell vizsgálnia az új jogalkotási javaslatokat; ezzel összefüggésben a Tanács **szorgalmazza**, hogy a tárgyalások megkezdésekor, illetve szükség esetén bármikor kerüljön sor egy explicit véleménycserére a Chartának való megfelelésről. A Tanács **üdvözli**, hogy a Főtitkárság és az Alapjogi Ügynökség képzést kínál a soron következő elnökségeknek a Chartáról és az iránymutatásokról. Szintén **üdvözli** a Bizottság által bejelentett, a Chartával foglalkozó elektronikus távoktatási eszközt.

10. Mivel az alapvető és az uniós polgársági jogok, valamint a személyek szabad mozgása területén folytatott tanácsi jogalkotási eljárások előkészítő munkája a FREMP-munkacsoport feladata, a Tanács **szorgalmazza**, hogy az alapvető jogokra potenciálisan jelentős hatást gyakorló, folyamatban levő jogalkotási eljárások megfelelő pontjairól a FREMP-munkacsoport kapjon tájékoztatást. Az iránymutatások ehhez hasznos eszközként szolgálnak.

11. A parlamentek és a nemzeti jogalkotási eljárásban érintett egyéb érdekelt felek adott esetben alapvető szerepet játszanak annak biztosításában, hogy a tagállami jogszabályok teljes mértékben megfeleljenek a Chartának. A Tanács **ösztönzi** a tagállamokat, hogy az uniós jog hatálya alá tartozó jogszabályaikkal kapcsolatos jogi vizsgálatra és hatásvizsgálatokra vonatkozó nemzeti szabályaik tükrözzék azt a kötelezettséget, hogy biztosítani kell a Chartának való megfelelést. Ezzel kapcsolatban **felhívja a figyelmet** a tagállami és uniós szinten létező legjobb gyakorlatokra és eszközökre, amelyek az adott nemzeti körülményekhez igazíthatók.

A közigazgatási szervek szerepe

12. A Tanács **rámutat**, hogy az országos, regionális és helyi közigazgatási szervek – beleértve a köztisztviselőket is – szerepet játszanak a Charta általános érvényesítésében, valamint egyrészt annak biztosításában, hogy a szakpolitikai döntéshozatal során tiszteletben tartsák az alapvető jogokat, másrészt pedig annak elősegítésében, hogy a végrehajtó hatalmi szervek minden szintjén érvényesüljön az alapvető jogok kultúrája.

13. A Tanács elismeri, hogy a Chartára vonatkozó stratégia elsődlegesen a tagállamok felelősségére irányul, mindazonáltal **emlékeztet** arra, hogy a Charta az összes uniós intézményre, szerve és hivatalra nézve is kötelező, és e tekintetben példát is kell mutatniuk. Ezért **aláhúzza**, hogy az uniós ügynökségek munkája gyakran minősül érzékenynek az alapvető jogok szempontjából, és **hangsúlyozza**, hogy fontos a személyzet megfelelő képzése és tevékenységük folyamatos ellenőrzése.

14. A Tanács **felhívja a figyelmet** az uniós dokumentumokhoz való hozzáféréshez, az adatvédelemhez és a megfelelő ügyintézéshez való jog fontosságára, ami hozzájárul ahhoz, hogy minden polgár jobban élhessen a Chartában foglalt jogaival, jobban megismerje és a magáénak érezze e jogokat.

15. A Tanács **elismeri**, hogy a bűnüldöző hatóságok alapvető szerepet játszanak a mindenki számára biztonságos társadalom megteremtésében, ám intézkedéseik rendkívüli mértékben érinthetik az alapvető jogokat. A Tanács alapvető jelentőséget **tulajdonít** a megfelelő képzésnek és ellenőrzésnek annak biztosítása érdekében, hogy a bűnüldöző hatóságok valamennyi intézkedése megfeleljen a nemzeti és nemzetközi normáknak, valamint adott esetben a Chartában foglaltaknak is. E tekintetben a Tanács **sürgeti** a tagállamokat, hogy biztosítsanak rendszeres képzést a bűnüldöző szervek személyzetének, a büntetés-végrehajtási személyzetnek és a fogdáknak dolgozó személyzetnek. **Kiemeli** továbbá annak jelentőségét, hogy az ellenőrző szervek és a nemzeti emberi jogi intézmények — még a Covid19 miatti korlátozások közepette is – bejuthassanak ezekbe a létesítményekbe és jogukban álljon ajánlásokat kiadni.

16. A Tanács **rámutat**, hogy a városok és a helyi önkormányzatok fontos szerepet játszanak az alapvető jogok nemzeti és európai szintű előmozdításában. Ezért **felkéri** a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a tapasztalatok és a legjobb gyakorlatok megosztását a helyi hatóságok – többek között a városok hálózatai – között, és **ösztönzi** az új Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program keretében rendelkezésre álló finanszírozási lehetőségek kihasználását, különös tekintettel a Polgári részvétel és szerepvállalás ágra. A Tanács **érdeklődéssel figyeli** az Alapjogi Ügynökség azon kezdeményezését, hogy egy kötelezettségvállalási keretet dolgozzon ki az uniós emberi jogi városok számára, amelynek megfelelő láthatóságot kell biztosítania a Charta számára.

Finanszírozás

17. A Tanács **emlékeztet** arra, hogy minden uniós finanszírozású projektnek összhangban kell lennie az uniós joggal, beleértve adott esetben a Chartát is. Ezért **üdvözli**, hogy a 2021–2027-es következő uniós költségvetésbe bekerül egy olyan előfeltétel, amely biztosítja a Charta tiszteletben tartását. A Tanács **várakozással tekint** egy célirányos képzési modul kidolgozása és a hozzá kapcsolódó bizottsági segítségnyújtás elé. A Tanács arra **ösztönzi** a tagállamokat, hogy e tekintetben biztosítsák a zökkenőmentes információcserét és együttműködést, és adott esetben vonják be a nemzeti emberi jogi intézményeket is. **Felkéri** továbbá a tagállamokat, hogy e tekintetben mérlegeljék az Alapjogi Ügynökség szakértelmének igénybevételét.

A bevált gyakorlatok cseréje és koordináció

18. A Tanács **elismeri**, hogy az egymástól való tanulás és a Charta tagállami alkalmazásával kapcsolatos bevált gyakorlatok tagállamok közötti megosztása egyaránt hasznos, csakúgy, mint a Chartáról folyó tematikus megbeszélések szervezése.

19. A Tanács **emlékeztet** arra, hogy miután a 2019. évi tanácsi következtetésekben felkérte a Bizottságot, az európai igazságügyi portálon egy külön oldal jött létre erre a célra. A Tanács **sürgeti** az összes tagállamot, hogy ezen az oldalon ismertessék a releváns bevált gyakorlataikat, beleértve a helyi szintűeket is. Az oldalt rendszeresen frissíteni kell.

20. A Tanács a koordinációnak és a releváns információk áramlásának a megkönnyítése érdekében **felkéri** a tagállamokat, hogy a Chartához fűződő kapacitásépítés, információcsere és ismeretterjesztés támogatásának és koordinálásának céljára fontolják meg egy, a Chartával foglalkozó kapcsolattartó pont kijelölésének vagy egy meglévő kapcsolattartó pont e feladatokkal való megbízásának a lehetőségét. A nemzeti kapcsolattartó pontok összeköttetést biztosíthatnának az ország különböző kormányzati szintjei és más – többek között az emberi jogok területén aktív – szervezetek, illetve civil társadalmi szervezetek között, valamint az uniós intézményekkel és ügynökségekkel.

Jogérvényesítés és nyomon követés

Az Európai Unió Bírósága (EUB) és a nemzeti bíróságok által betöltött szerep

21. A Tanács **ismételten hangsúlyozza** az EUB ítélkezési gyakorlatának fontosságát a Charta értelmezése és alkalmazása szempontjából. A Tanács **úgy véli**, hogy ezen ítélkezési gyakorlat előmozdítása, valamint a vonatkozó eljárásokkal kapcsolatos ismeretterjesztés érdekében annak a Chartával kapcsolatos képzés szerves részét kell képeznie, és ezen ismereteket terjesztetni kell a tagállamokban. A Tanács **felkéri** az Európai Unió Bíróságát, hogy fokozza a nemzeti bíróságok hálózataival való kapcsolatépítést, nevezetesen informális kapcsolattartás vagy tanulmányi látogatások révén.

22. A Tanács **hangsúlyozza**, hogy a bíróságok kulcsszerepet játszanak az alapvető jogok érvényesítésében. A bírák a Charta érvényesülésének tényleges garantőrei, hiszen rájuk hárul a Chartában foglalt jogok hatékony bírói jogvédelmének biztosítása. A Tanács **elismeréssel veszi tudomásul**, hogy a nemzeti bíróságok egyre gyakrabban veszik igénybe a Chartát, valamint egyre több, – uniós keretek között a bíróságközi párbeszéd elsődleges formáját jelentő – előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordulnak az Európai Unió Bíróságához. Ezzel összefüggésben **felkéri** az Alapjogi Ügynökséget, hogy rendszeresen szolgáljon aktualizált tájékoztatással a Charterpedia adatbázisról, ideértve a benne foglalt nemzeti és európai ítélkezési gyakorlatot is.

23. A Tanács **felszólítja** a tagállamokat, hogy vizsgálják meg, milyen további lehetőségek kínálóznak a bíróságok és egyéb igazságszolgáltatási szakemberek Chartával kapcsolatos szakmai felkészültségének az erősítésére, felhasználva az erre szolgáló képzési anyagokat, többek között e-oktatási anyagokat is. A Tanács azt **javasolja**, hogy a tagállamok bátorítsák a bírák – ideértve a laikus bíráskodás résztvevőit és a tiszteletbeli bírákat is – és egyéb igazságszolgáltatási szakemberek által alkotott hálózatokat arra, hogy helyezzenek megújult hangsúlyt a Charta nemzeti szintű alkalmazására, nevezetesen azáltal, hogy együttműködnek a képzés és a gyakorlatok megosztása kapcsán, és ennek során építenek a Bizottság, az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (a továbbiakban: EJTN) és az Alapjogi Ügynökség által kínált támogatásra és eszközökre.

24. A Tanács **üdvözli** a Bizottság „A jogérvényesülés biztosítása az EU-ban – A 2021 és 2024 közötti időszakra szóló európai igazságügyi képzési stratégia” című közleményét⁹, és abban különösen a Chartával kapcsolatos képzésre vonatkozóan foglaltakat, és **pozitívan értékeli** a Bizottság által a Chartáról szóló stratégiában előírt lépéseket.

⁹ Az Európai Bizottság 2020. december 2-i közleménye, COM(2020) 713 final.

Éves jelentéstétel és vita

25. A Tanács **üdvözli**, hogy a Bizottság vállalta, hogy tematikus megközelítésen alapuló éves jelentéseket nyújt be a Charta alkalmazásáról, melyek fókuszpontját az uniós jog által szabályozott konkrét szakpolitikai területek fogják képezni, és amelyekben alapelveként fog érvényesülni az objektivitás, a méltányosság és a tagállamokkal szembeni egyenlő bánásmód; **várakozással tekint** továbbá az első tematikus fókuszpontról, az alapvető jogok digitális korban való érvényesüléséről szóló jelentés 2021-ben várható közzététele elé. A Tanács **felkéri** a Bizottságot, hogy jelentéseibe foglalja bele a Charta helyi, regionális és nemzeti szintű alkalmazásának javítását lehetővé tevő legjobb gyakorlatokat is, valamint gondoskodjon a jelentés olvasóbarát megszerkesztéséről és a nyilvánosság körében való terjesztéséről.

26. A Tanács **vállalja**, hogy a Bizottság éves jelentése, az Alapjogi Ügynökség éves alapjogi jelentése és a tagállamok által az európai igazságügyi portálon szolgáltatott információk alapján évente uniós és nemzeti szinten véleménycserét rendez a Charta alkalmazásáról. Az éves vita a célirányos és előretekintő tanácsi következtetések elfogadását lesz hivatott katalizálni.

Nemzeti emberi jogi intézmények és egyenlőséggel foglalkozó szervek

27. A Tanács **elismeri**, hogy a független nemzeti emberi jogi intézmények és egyenlőséggel foglalkozó szervek kritikus jelentőségű szerepet játszanak az alapvető jogok védelmében és érvényesítésében, valamint az azokkal kapcsolatos ismeretterjesztésben, és hozzájárulnak annak biztosításához, hogy a tagállamok szakpolitikai intézkedései megfeleljenek a Chartának. Széleskörű, horizontális alapjogi megbízatásukból fakadóan, és mivel közel állnak a polgárokhoz, a nemzeti emberi jogi intézmények kulcsfontosságúak a Charta végrehajtása szempontjából.

29. A Tanács arra **bátorítja** azokat a tagállamokat, amelyek még nem hoztak létre független nemzeti emberi jogi intézményeket a nemzeti intézmények jogállására vonatkozó alapelvekkel (az ún. „párizsi alapelvekkel”) összhangban, hogy tegyék ezt meg, és ennek kapcsán emlékeztet a fenntartható fejlődési célok 16.a.1-es mutatószámára is. Azon tagállamoknak pedig, amelyek már létrehoztak nemzeti emberi jogi intézményeket, biztosítaniuk kell, hogy azoknak rendelkezésére álljon a megbízatásuk teljesítéséhez elegendő erőforrás és személyi állomány. A Tanács **hangsúlyozza** továbbá, hogy ahhoz, hogy ki lehessen aknázni a nemzeti emberi jogi intézmények és az egyenlőséggel foglalkozó szervek által a Charta képviselőiként betöltött szerepből fakadó lehetőségeket, szükség van a működésüket lehetővé tevő környezet és a megfelelő finanszírozás biztosítására.

30. A Tanács **megjegyzi**, hogy van még mit tenni a nemzeti emberi jogi intézmények által végzett munka hatásának erősítése érdekében, és arra **ösztönzi** a tagállamokat, a Bizottságot és a többi uniós intézményt, szervet és hivatalt, hogy fokozottabban erősítsék meg az említett mechanizmusokkal való kölcsönös együttműködést, nevezetesen azáltal, hogy gondoskodnak a kormányzattal való véleménycserékbe és a jelentéstételi eljárásokba való rendszeres, érdemi bevonásukról.

Civil társadalom

31. A Tanács **tudatában van** annak, hogy gyakran a civil társadalmi szervezetek jelentik az elsődleges fórumot, amelyhez a polgárok jogaitól támogatásért és tájékoztatásért fordulnak; sokszor ezek a szervezetek állnak az élvonalban a jogsértések és visszaélések megelőzése és az azokra való reagálás terén is. A Tanács emellett **elismeri** azt az alapvető jelentőségű szerepet, amelyet a civil társadalmi szervezetek a Chartával kapcsolatos releváns ismeretterjesztés és tudatosságnövelés terén töltenek be.

32. A Tanács **emlékeztet** arra, hogy fel kell számolni a civil társadalom mozgásterének szükségtelen, jogellenes vagy önkényes korlátozását, és **elismeri**, hogy a civil társadalmi szervezetek hatékony és független működéséhez elengedhetetlen az átlátható, elégséges és könnyen hozzáférhető finanszírozás megléte. Ezzel összefüggésben a Tanács **várakozással tekint** az Unió Jogérvényesülés, Jogok és Értékek Alapjának végrehajtása elé.

33. A Tanács **felkéri** a tagállamokat, hogy a Chartában foglalt jogok előmozdításával és védelmével kapcsolatos kapacitásépítés támogatása céljával vizsgálják meg, hogyan lehet javítani a civil társadalmi szervezetekkel való interakciókat és együttműködést. E tekintetben jó gyakorlatnak **tartja** azt, ha a kormányok rendszeresen találkoznak a civil társadalmi szervezetekkel, bevonják őket az alapvető jogokkal kapcsolatos nemzeti cselekvési tervek előkészítésébe és az alapjogi eszközök alkalmazásáról szóló jelentéstételbe, valamint a civil társadalom, a jogvédők és a közigazgatási szervek képviselőit egyaránt tömörítő struktúrákat hoznak létre.